

ਸਲਾਨਾ ਸਮੀਖਿਆ 2017: ਕਰਮਚਾਰੀ, ਲੋਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮੰਤਰਾਲਾ

Posted On: 22 DEC 2017 6:23PM by PIB Chandigarh

Ministry of Personnel, Public Grievances & Pensions

Year End review: Ministry of Personnel, Public Grievances and Pensions

ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਤ, ਲੋਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮੰਤਰਾਲਾ

ਸਲਾਨਾ ਸਮੀਖਿਆ 2017: ਕਰਮਚਾਰੀ, ਲੋਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮੰਤਰਾਲਾ

ਸਾਲ 2017 ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਤ, ਲੋਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ -

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ; 'ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਉਤਕ੍ਰਿਸ਼ਟਤਾ ਪੁਰਸਕਾਰ 2017' ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 2345 ਐਂਟਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ 21 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2017 ਨੂੰ 11ਵੇਂ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਸ਼ਸਿਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕੁੱਲ 12 ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 10 ਪੁਰਸਕਾਰ ਪੰਜ ਪ੍ਰਾਸ਼ਸਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਅਧੀਨ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ 10 ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਿੰਚਾਈ ਯੋਜਨਾ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਫਸਲ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ, ਈ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਾਰਕੀਟ (ਈ-ਨੇਮ), ਦੀਨਦਿਆਲ ਉਪਾਧਿਆਇ ਗ੍ਰਾਮ ਜਯੋਤੀ ਯੋਜਨਾ, ਸਟਾਰਟ ਅੱਪ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਸਟੈਂਡ ਅਪ ਇੰਡੀਆ ਸਮੇਤ ਦੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਲੋਕ ਸ਼ਾਸਨ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਸਨ।

'ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਉਤਕ੍ਰਿਸ਼ਟਤਾ ਪੁਰਸਕਾਰ 2017' ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 2345 ਐਂਟਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 1515 ਐਂਟਰੀਆਂ 599 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਾਸ਼ਸਿਕਤਾ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 830 ਐਂਟਰੀਆਂ ਨਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ 2015 ਬੈਚ ਦੇ ਆਈਏਐੱਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ 03 ਜੁਲਾਈ, 2017 ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਸਕੱਤਰਾਂ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨੀ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 2015 ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੇਵਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨ ਆਈਏਐੱਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਤੋਂ ਬਚਣ, ਜੋ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਉਣ 'ਚ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ 'ਨਵ ਭਾਰਤ' ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਹਾਇਕ ਸਕੱਤਰਾਂ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ 2015 ਬੈਚ ਦੇ ਆਈਏਐੱਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ 26 ਸਿਤੰਬਰ, 2017 ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ।

ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਧਾਰਕ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲੀ 'ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ' 20 ਸਤੰਬਰ, 2017 ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਦਫਤਰ 'ਚ ਡਾ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਜਿਤੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਧਾਰਕ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਪੂਰਵ-ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦੇ 20 ਸਤੰਬਰ, 2017 ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ। ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਚੁਣੇ ਹੋਏ 29 ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, 19 ਮਾਮਲੇ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਨਿਪਟਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। 19 ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 18 ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਧਾਰਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਨਿਪਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 30 ਨਵੰਬਰ, 2017 ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਰਜ 29 ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 26 ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਵਿਭਾਗਾਂ ਲਈ ਸੰਸਥਾਗਤ ਸਮਾਰਕ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 16 ਪੈਨਸ਼ਨ ਧਾਰਕਾਂ ਨੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਅਨੁਭਵ' ਪੁਰਸਕਾਰ 2017 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਜਨਤਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਡੀਏਆਰਪੀਜੀ ਨੇ 'ਡੀਏਆਰਪੀਜੀ ਸੇਵਾ' ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਭਾਗ (ਡੀਏਆਰਪੀਜੀ) ਨੇ 01 ਫਰਵਰੀ, 2017 ਨੂੰ ਟਵਿੱਟਰ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਟਵਿੱਟਰ ਦਾ ਹੈਡਲ 'ਡੀਏਆਰਪੀਜੀ ਸੇਵਾ' ਹੈ। ਟਵਿੱਟਰ ਸੇਵਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਡੀਏਆਰਪੀਜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਨਤਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੁਧਾਰ ਜਿਹੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਨਿਪਟਾਰਾ; ਡੀਏਆਰਪੀਜੀ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੀਪੀਐਮ ਨਾਲ ਜੋੜਨ। ਸਾਲ 2017 'ਚ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਸੱਤ ਗੁਣਾਂ ਵਧ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਲਗਭਗ ਦੋ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਇਸ ਸਾਲ ਲਗਭਗ 14 ਲੱਖ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਡੀਏਆਰਪੀਜੀ ਵੱਲੋਂ 99% ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੇ ਔਸਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿਸਾਲਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਲੇਣ ਵਿੱਚ 2014 ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ 108 ਦਿਨ ਲਗਦੇ ਸੀ, ਹੁਣ ਇਸ ਸਾਲ ਸਿਰਫ 25 ਦਿਨ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੂਰਸੰਚਾਰ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਾਲ 2014 ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ 19 ਦਿਨ ਲੱਗਦੇ ਸਨ, ਹੁਣ ਇਹ ਘਟ ਕੇ 12 ਦਿਨ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਡੀਏਆਰਪੀਜੀ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੈਲ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੀਪੀਐਮਸ ਪੋਰਟਲ ਨਾਲ ਜੋੜ ਲੈਣ।

20 ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ ਦਾ ਡੀਏਆਰਪੀਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਧਿਐਨ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਜਾਰੀ। 20 ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ ਦਾ ਡੀਏਆਰਪੀਜੀ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਧਿਐਨ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨੂੰ 25 ਅਗਸਤ, 2017 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਾਲ 2015 ਵਿੱਚ, 20 ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ ਦੇ ਲਈ 'ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਸਿਸਟਮ ਸੁਧਾਰ' ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, 65 ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ 'ਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ। 2017 ਵਿੱਚ ਹੋਰ 20 ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 180 ਸੁਧਾਰਾਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਬੰਧਤ ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ / ਵਿਭਾਗਾਂ ਨਾਲ ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਮਨੇਜਮੈਂਟ ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਂਦਰੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਸਿਸਟਮ (ਸੀਪੀਈਐੱਨਗ੍ਰਾਮਸ)। ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਲੰਬਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਬਿਹਤਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਜੀਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ/ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰਾਂ ਨਾਲ ਨਿਯਮਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2017 ਤੋਂ 24 ਨਵੰਬਰ, 2017 ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ 22,027 ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ 60 ਦਿਨ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ 60 ਦਿਨ ਦੇ ਅੰਦਰ 84.2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਨਵੇਂ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਕਮਿਟ' ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਜਿਤੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਲਈ 29 ਜੂਨ, 2017 ਨੂੰ ਕੌਪਰੀਹੋਸਿਵ ਐਨਲਾਈਨ ਮੋਡੀਫਾਈਡ ਮੋਡਿਊਲਜ਼ ਐੱਨ ਇੰਡਕਸ਼ਨ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਣ।

ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਮੈਨੂਅਲ ਦਾ ਸੱਤਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ ਜਾਰੀ; ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਐਨਲਾਈਨ ਸੰਸਕਰਣ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਮੈਨੂਅਲ ਦੀ ਸੱਤਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ 07 ਸਿਤੰਬਰ, 2017 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਮੈਨੂਅਲ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਸਕਰਣ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ www.cvc.nic.in 'ਤੇ ਉਪਲੱਬਧ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਏ ਸੰਸਕਰਣ ਦੇ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਐਨਲਾਈਨ ਸੰਸਕਰਣ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਕਮਿਸ਼ਨ 25 ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਗਠਿਤ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਵਿਕਸਤ ਕਰੇਗਾ। ਵਿਸ਼ਾਲ ਰਣਨੀਤੀ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖੀ ਚੌਕਸੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਅਕਤੂਬਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਸਿਸਟਮ ਅਧਾਰਤ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਅਗਲਾ ਇਜਲਾਸ ਇੱਕ ਸੰਚਿਤ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਰਾਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇਕਸਾਰ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਐਨਲਾਈਨ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਜਾਰੀ। ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ 22 ਜੂਨ, 2017 ਨੂੰ ਐਨਲਾਈਨ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਧੀਨ, ਵਿਭਾਗੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਨਲਾਈਨ ਪੋਰਟਲ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਤੈਨਾਤ ਏਆਈਐੱਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਏਆਈਐੱਸ ਅਫਸਰਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਗਰੁੱਪ 'ਏ' ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਏਆਈਐੱਸ) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ 'ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ' ਤੈਅ ਕੀਤੀ। ਏਆਈਐੱਸ (ਡੀਐੱਡਏ) ਨਿਯਮਾਂ, 1969 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਂਚ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਏਆਈਐੱਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਲਾਲ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਕਾਦਮੀ (ਐੱਲਬੀਐੱਸਐੱਨਏਏ), ਮਸ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਨਾਮੀਬੀਆ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਪਬਲਿਕ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ (ਐੱਨਆਈਪੀਏਐੱਮ) ਦਰਮਿਆਨ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ। ਮਾਰਚ, 2017 ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੇ ਐੱਲਬੀਐੱਸਐੱਨਏਏ ਅਤੇ ਐੱਨਆਈਪੀਏਐੱਮ ਦਰਮਿਆਨ ਇੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿਤੀ। ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਮੀਬੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦੋਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪਰਸਪਰ ਲਾਭ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਿਖਲਾਈ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਚਲਾਉਣਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸਟਾਫ਼ ਕਾਲਜ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਅਤੇ ਜੰਮੂ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਰਮਿਆਨ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ। ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ 10 ਫਰਵਰੀ 2017 ਨੂੰ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਮਰੱਥਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਐਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਚਲਾਉਣੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਆਦਿ

ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਦੋਵੇਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ, ਡਿਪਲੋਮੇ, ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਆਦਿ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣਗੇ।

ਆਰਟੀਆਈਐੱਨਲਾਈਨ ਪੋਰਟਲ ਨਾਲ **2149** ਪਬਲਿਕ ਸੈਕਟਰ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦਾ ਤਾਲਮੇਲ। 2149 ਜਨਤਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੇ ਆਰਟੀਆਈਐੱਨਲਾਈਨ ਪੋਰਟਲ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪੋਰਟਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਡਿਜੀਟਲ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਵਿਜ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਰਟੀਆਈਐੱਨਲਾਈਨ ਪੋਰਟਲ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇ। ਇਸ ਪੋਰਟਲ ਨਾਲ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਦੇਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ।

ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ ਮੋਬਾਈਲ ਐਪ। ਈ-ਗਵਰਨੈਂਸ ਤੋਂ ਐੱਮ-ਗਵਰਨੈਂਸ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਵਧਦੇ ਹੋਏ, ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮੋਬਾਈਲ ਐਪ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਜ਼ਿਤੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ 20 ਸਤੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਮੋਬਾਈਲ ਐਪ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਮੋਬਾਈਲ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਬਾਰੇ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗੀ। ਰਿਟਾਇਰਡ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਕੈਲਕੂਲੇਟਰ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੁਵਿਧਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਵੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ।

ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ। ਹੇਠਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 18 ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ 7 ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਦਮ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ, ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਗ਼ੈਰਹਾਜ਼ਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰੀ ਪਬਲਿਕ ਸੈਕਟਰ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਦੇ ਬੋਰਡ ਪੱਧਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਬੋਰਡ ਪੱਧਰ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਈ-ਸਰਵਿਸ ਬੁੱਕ ਲਈ ਐੱਨਲਾਈਨ ਵਿਜ਼ੀਲੈਂਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ। ਕੇਂਦਰੀ ਪਬਲਿਕ ਸੈਕਟਰ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਦੇ ਬੋਰਡ ਪੱਧਰੀ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਹੇਠਲੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਈ-ਸਰਵਿਸ ਬੁੱਕ ਲਈ ਐੱਨਲਾਈਨ ਵਿਜ਼ੀਲੈਂਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 30 ਮਾਰਚ 2017 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਈ-ਸਰਵਿਸ ਬੁੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਐੱਨਲਾਈਨ ਚੌਕਸੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਇੱਕ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ 120-130 ਬੋਰਡ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਫਸਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਜ਼ੀਲੈਂਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਰਾਹੀਂ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਿਸਟਮ ਤਹਿਤ, ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਫਸਰਾਂ ਲਈ ਵਿਜ਼ੀਲੈਂਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਸਲ-ਸਮੇਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਨੇ 661 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਈ-ਸਰਵਿਸ ਬੈਂਕ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਮੇਂ-ਆਧਾਰਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਈ-ਸਰਵਿਸ ਬੁੱਕ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸਧਾਰਣ ਭਵਿੱਖ ਨਿਧੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਉਦਾਰ ਤੇ ਸਰਲ ਬਣਾਉਣਾ। ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਧਾਰਕਕਲਿਆਣ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਮਾਰਚ 2017 ਵਿੱਚ ਸਧਾਰਣ ਭਵਿੱਖ ਨਿਧੀ ਫੰਡ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਪੇਸ਼ਗੀ ਅਤੇ ਨਿਕਾਸੀ ਸਬੰਧੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਉਦਾਰ ਅਤੇ ਸਰਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਕਾਸੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਊਸਿੰਗ ਅਤੇ ਬਾਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਰਗੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਰਲਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੈਇਸ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਦਾਤਾ ਇੱਕ ਸਾਧਾਰਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਤਹਿਤ ਪੈਸੇ ਕਢਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਜਨਵਰੀ 9-10, 2017 ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ ਵਿੱਚ ਈ-ਗਵਰਨੈਂਸ 'ਤੇ 20 ਵੀਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਮੇਲਨ ਦਾ ਆਯੋਜਨ। ਇਸ ਸੰਮੇਲਨ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕਸ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਅਤੇ ਆਂਧਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਮੇਲਨ ਨੂੰ ਆਂਧਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਰਾ ਚੰਦਰ ਬਾਬੂ ਨਾਇਡੂ ਨੇ ਸੰਬੋਧਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਈ-ਗਵਰਨੈਂਸ 2017 ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਸੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਖੇਤਰੀ ਸੰਮੇਲਨ। ਚੰਗੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਉੱਤਮਤਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਬਾਰੇ 7-8 ਜੁਲਾਈ, 2017 ਨੂੰ ਨੈਨੀਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੋ ਦਿਨਾ ਖੇਤਰੀ ਸੰਮੇਲਨ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ, 12 ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਉੱਤਰੀ, ਪੱਛਮੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਖੇਤਰੀ ਸੰਮੇਲਨ ਗੋਆ ਵਿੱਚ 14-15 ਸਤੰਬਰ, 2017 ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੋਆ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ 25 ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ, ਮੱਧ, ਪੂਰਬੀ, ਉੱਤਰੀ-ਪੂਰਬੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰ, ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਸੂਬਿਆਂ ਸਮੇਤ ਪੰਜ ਹੋਰ ਰਾਜ / ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇੱਕ ਖੇਤਰੀ ਸੈਮੀਨਾਰ ਦਾ ਆਯੋਜਨ 22-23 ਦਸੰਬਰ, 2017 ਨੂੰ ਗੁਹਾਟੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 36 ਰਾਜ / ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

ਡੀਏਆਰਪੀਜੀਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ 27 ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰੀ ਸੈਮੀਨਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਸੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਗਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਪਣਾਇਆ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ।

ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਵਿਜ਼ੀਲੈਂਸ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਹਫ਼ਤਾ 2017 ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ। ਉਪਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼੍ਰੀ ਐੱਮ ਵੈਂਕੇਈਆ ਨਾਇਡੂ ਨੇ ਅਕਤੂਬਰ 30, 2017 ਨੂੰ ਵਿਜ਼ੀਲੈਂਸ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਹਫ਼ਤਾ 2017 ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਜ਼ੀਲੈਂਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਾਲ ਉਪਰੋਕਤ ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ 'ਮੇਰਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ-ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ' ਸੀ।

ਕੇਂਦਰੀ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ 12 ਵਾਂ ਸਲਾਨਾ ਸੰਮੇਲਨ ਦਸੰਬਰ 06, 2017 ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੇਂਦਰੀ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ 12 ਵੇਂ ਸਲਾਨਾ ਸੰਮੇਲਨ ਦਾ ਆਯੋਜਨ 6 ਦਸੰਬਰ, 2017 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼੍ਰੀ ਐੱਮ. ਵੈਂਕਈਆ ਨਾਇਡੂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਉਦਘਾਟਨੀ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਐੱਮ. ਵੈਂਕਈਆ ਨਾਇਡੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਸ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਰ ਕੋਈ ਸਮਝ ਸਕੇ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਜੋ ਬਿਨੈਕਾਰ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ 31 ਮਾਰਚ, 2017 ਤਕ 2600 ਮਾਮਲੇ ਲੰਬਿਤ ਰੱਖੇ ਸਨ, ਜਦਕਿ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 2016 ਨੂੰ 3500 ਲੰਬਿਤ ਕੇਸ ਸਨ। ਸਵਾਗਤ ਡੈਸਕ ਰਾਹੀਂ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ 3500 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ। ਸਾਲ 2016-17 ਵਿੱਚ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਲਗਭਗ 15,000 ਵੀਡੀਓ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਸਲਾਨਾ ਸੰਮੇਲਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇਸ ਸਾਲ ਮਈ ਅਤੇ ਜੁਲਾਈ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸੈਮੀਨਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 'ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ 2005' ਅਤੇ 'ਭੂਮੀ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ' ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

12 ਜਨਵਰੀ, 2017 ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਸਵੈਇੱਛਕ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਕਮੇਟੀ (ਐੱਸਸੀਓਵੀਏ) ਦੀ 29 ਵੀਂ ਬੈਠਕ ਆਯੋਜਿਤ। ਬੈਠਕ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐੱਸਸੀਓਵੀਏ ਦੀ ਬੈਠਕ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਜਿਤੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ 9000 ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਦਾਨ ਰਾਸ਼ੀ 10-15 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 25-35 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਮਾਣ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਨਵੰਬਰ, 2014 ਵਿੱਚ 'ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਮਾਣ' ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ 'ਆਧਾਰ' ਅਧਾਰਿਤ ਸਕੀਮ ਦਾ ਲਾਭ 11 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਨਵੰਬਰ, 2017 ਦੌਰਾਨ ਬੈਂਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਡਿਜੀਟਲ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਮਾਣ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਔਨਲਾਈਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਕੀਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਹੜੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਘਰ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬੈਠ ਕੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਬੈਂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੈਨਸ਼ਨਧਾਰਕਾਂ ਦੇ 93 % ਪੈਨਸ਼ਨ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਨੰਬਰ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

***

(Release ID: 1515084) Visitor Counter : 5

